

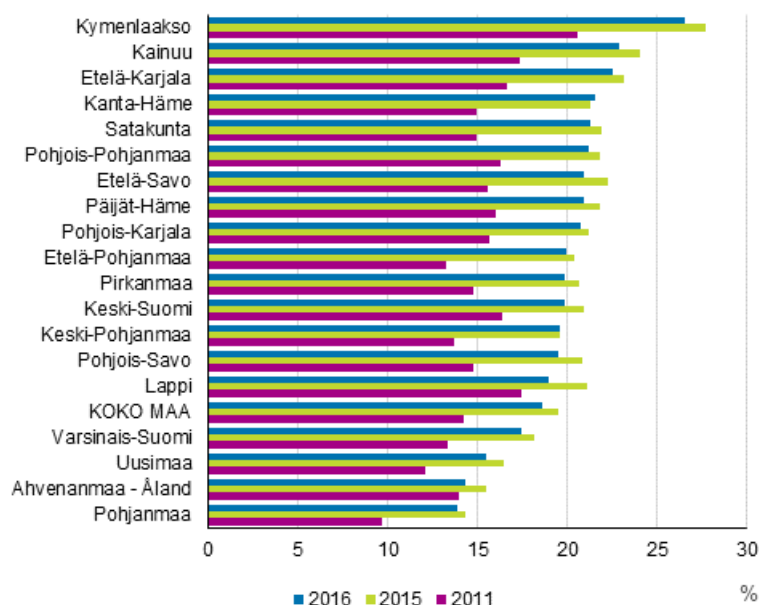
Työssäkäynti 2016

Pääasiallinen toiminta ja ammattiasema

Kymenlaakson nuoret muita harvemmin töissä tai koulutuksessa 2016

Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston mukaan Kymenlaaksossa asuvista 18–24-vuotiaista 27 prosenttia oli työn ja koulutuksen ulkopuolella¹⁾ vuoden 2016 lopussa: Maakunnan 12 460 nuoresta 3 310 oli työttömänä, eläkkeellä tai kuului ryhmään muut työvoiman ulkopuolella olevat. Koko maassa ei töissä eikä koulutuksessa olevien nuorten osuus oli 19 prosenttia. Maakunnista Kymenlaaksossa osuus on ollut suurin kaikkina vuosina 2011–2016 välillä.

Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien 18–24-vuotiaiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä maakunnan ja vuoden mukaan, %

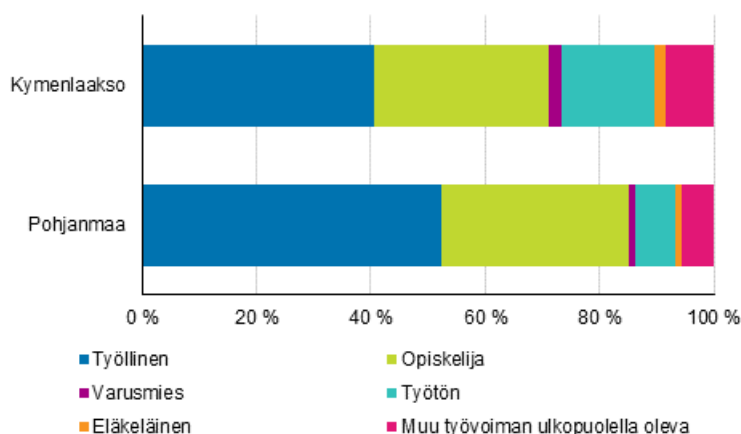
1) Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevilla viitataan henkilöihin, jotka olivat seuraavien pääasiallisen toiminnan luokkien ulkopuolella: työlliset, opiskelijat sekä varusmiehet ja siviilipalvelusmiehet. Ryhmään kuuluvat työttömät, eläkeläiset sekä muut työvoiman ulkopuolella olevat.

18–24-vuotiaita nuoria oli vuoden 2016 lopussa työn ja koulutuksen ulkopuolella 84 900 (19 prosenttia ikäluokasta). Osuus oli hieman edellisvuotta pienempi, mutta edelleen viisi prosenttiyksikköä suurempi kuin viisi vuotta aiemmin vuonna 2011.

Maakunnittain tarkasteltuna työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien osuus oli suurin Kymenlaaksossa ja pienin Pohjanmaalla. Kymenlaaksossa useampi kuin joka neljäs 18–24-vuotias (27 prosenttia) ei vuoden lopulla ollut työssä tai koulutuksessa. Pohjanmaalla harvempi kuin joka kuudes oli näiden ryhmien ulkopuolella (14 prosenttia) vuonna 2016. Osuus on ollut suurin Kymenlaaksossa ja pienin Pohjanmaalla kaikkina vuosina aikavälillä 2011–2016.

Kymenlaaksossa 18–24-vuotiaiden työllisten osuus väestöstä oli 41 prosenttia ja opiskelijoiden 31 prosenttia. Työttömien osuus ikäryhmän työvoimasta Kymenlaaksossa oli 29 prosenttia. Pohjanmaalla työttömien osuus työvoimasta oli 18–24-vuotiailla 12 prosenttia ja työllisten osuus väestöstä oli 53 prosenttia.

18–24-vuotias väestö pääasiallisen toiminnan mukaan Kymenlaaksossa ja Pohjanmaalla 2016, %

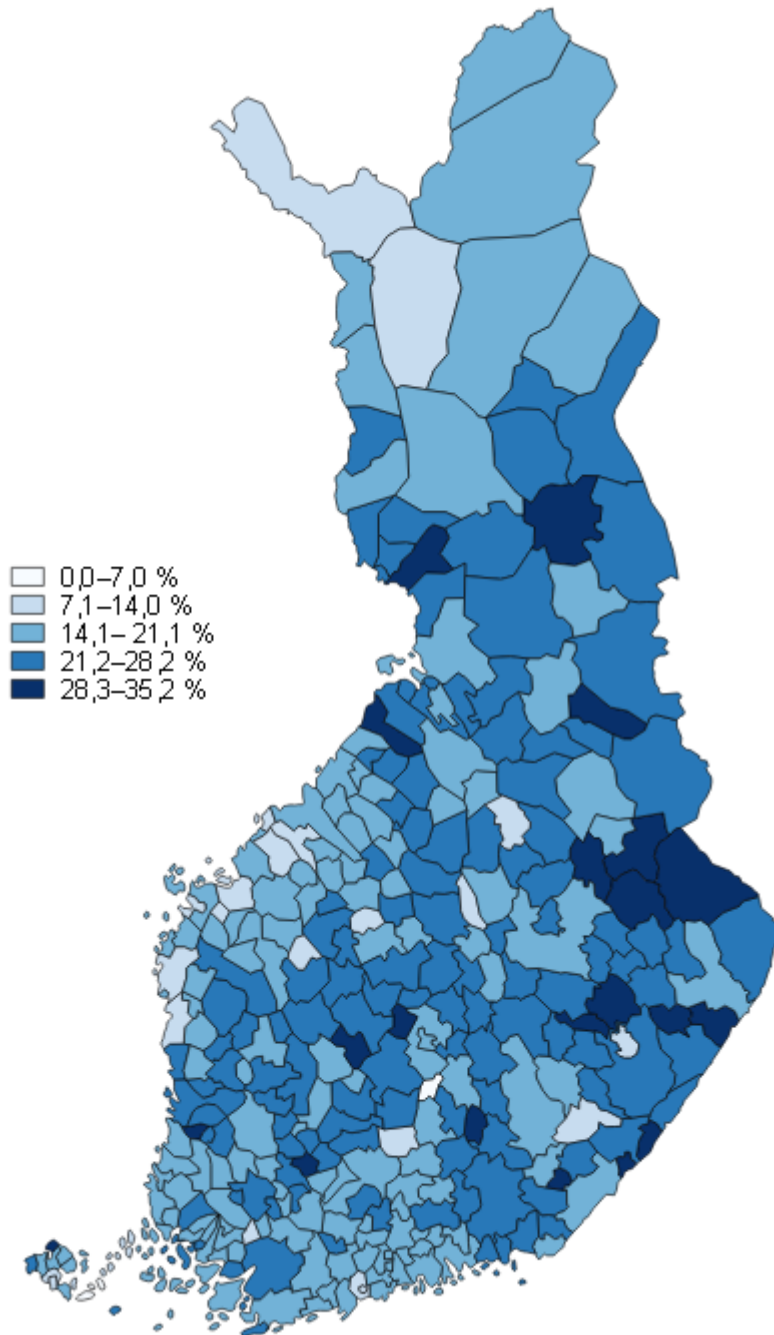

21 kunnassa työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien osuus (18–24-vuotiaat) ylitti 28 prosenttia 2016

Maakunnittain tarkasteltuna ei työssä eikä koulutuksessa olevien nuorten osuus oli suurin Kymenlaakson maakunnassa, mutta kunnittain tarkasteltuna Kymenlaakson maakuntaan kuuluvien kuntien osuudet eivät olleet maan suurimpien joukossa.

Esimerkiksi Pohjois-Karjalan maakunnassa oli kuntia, joissa työn ja koulutuksen ulkopuolisten osuus 18–24-vuotiaasta väestöstä oli suurempi kuin Kymenlaakson kunnissa. Kymenlaakson maakunnassa kuitenkin ryhmien ulkopuolelle jäävien osuus nuorista oli suurempi kuin Pohjois-Karjalassa.

**18–24-vuotiaiden ei työn eikä koulutuksen piirissä olevien osuus
vastaavan ikäisestä väestöstä kunnittain 2016, %**

Sisällys

1. Taloudellinen huoltosuhde oli 142 vuonna 2016.....	5
1.1 Työllisiä väestössä oli 2 276 000 ja työttömiä sekä työvoiman ulkopuolella olevia yhteensä 3 228 000.....	5
1.2 Matalimmat taloudelliset huoltosuhteet olivat maakunnissa Ahvenanmaa, Uusimaa ja Pohjanmaa	6
1.3 Eläkeläisten osuus suurin maakunnassa Etelä-Savo	7

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. 18–24-vuotias väestö pääasiallisen toiminnan mukaan maakunnittain 2016.....	8
Liitetaulukko 2. Ei työssä tai koulutuksessa olevien osuus (18–24-vuotiaat) vastaavan ikäisestä väestöstä maakunnittain 2011–2016, %.....	8

Kuviot

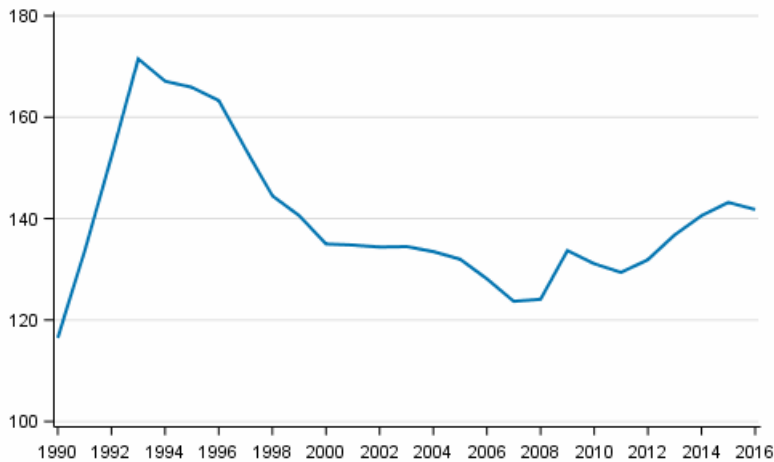
Taloudellinen huoltosuhde vuosina 1990–2016.....	5
Väestö pääasiallisen toiminnan mukaan vuosina 1990–2016.....	6
Taloudellinen huoltosuhde maakunnittain 2016.....	6
Eläkeläisten osuus maakunnittain vuonna 2005 ja 2016, %.....	7

Laatuseloste: työssäkäyntitilasto.....	10
--	----

1. Taloudellinen huoltosuhde oli 142 vuonna 2016

Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston tietojen mukaan taloudellinen huoltosuhde oli 142 vuonna 2016. Tämä tarkoittaa, että vuonna 2016 sataa työssäkäyvää henkilöä kohti oli 142 ei-työssäkäyvää henkilöä. Vuonna 2015 huoltosuhde oli 143. Työssäkäyviä 18–64-vuotiaita henkilöitä oli yhteensä 2 250 000 vuonna 2016 joista palkansaajia oli 2 016 000 sekä yrittäjiä oli 234 000. Työttömiä henkilöitä oli yhteensä 356 000 ja työvoiman ulkopuolella olevia 2 872 000.

Taloudellinen huoltosuhde vuosina 1990–2016

Taloudellisella huoltosuhteella tarkoitetaan työllisten lukumäärän suhdetta työttömiin ja työvoiman ulkopuolella oleviin. Työvoiman ulkopuolisiksi lasketaan 0–14-vuotiaat, opiskelijat ja koululaiset, varusmiehet ja siviilipalvelusmiehet, eläkeläiset sekä muut työvoiman ulkopuolella olevat.

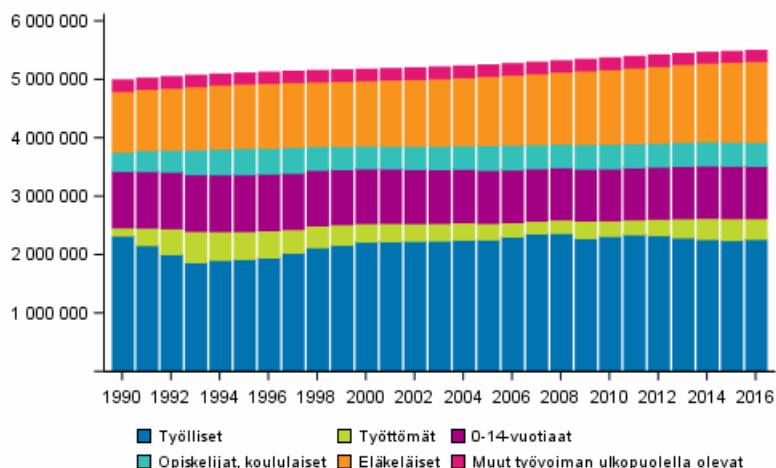
Työllisten lukumäärän noustessa suhteessa työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien määrään, taloudellinen huoltosuhdeluku laskee. Vastaavasti työttömien tai työvoiman ulkopuolella olevien lukumäärän kasvaessa suhteessa työllisten määrään, huoltosuhdeluku kasvaa. Taloudellisen huoltosuhteen vaihteluun voivat vaikuttaa esimerkiksi eläkeläisten määrän kasvu ja työllisyystilanne. Taloudellisessa huoltosuhteessa on esiintynyt suurta vaihtelua viimeisten vuosikymmenien aikana. 1990-luvun laman aikana taloudellinen huoltosuhde oli korkealla. Korkeimmillaan taloudellinen huoltosuhde oli vuonna 1993, jolloin sataa työllistä henkilöä kohden löytyi 172 ei-työllistä henkilöä. Matalimmillaan taloudellinen huoltosuhde oli vuonna 1989 (112).

1.1 Työllisiä väestössä oli 2 276 000 ja työttömiä sekä työvoiman ulkopuolella olevia yhteensä 3 228 000

Vuonna 2016 työttömänä oli 356 000 henkilöä. Työttömien määrä laski edellisvuodesta 19 000 henkilön verran. Työvoiman ulkopuolella olevista oli eläkeläisiä 1 390 000, opiskelijoita ja koululaisia 408 000, 0–14-vuotiaita 894 000 ja varusmiehiä ja siviilipalvelusmiehiä 7 300.

18–64-vuotiaiden työttömien osuus vastaavan ikäisestä työvoimasta oli 13,6 prosenttia vuonna 2016. Edellisvuodesta luku laski 0,8 prosenttiyksikköä. Työttömien osuus oli naisilla 12,2 prosenttia ja miehillä 15,1 prosenttia.

Väestö pääasiallisen toiminnan mukaan vuosina 1990–2016

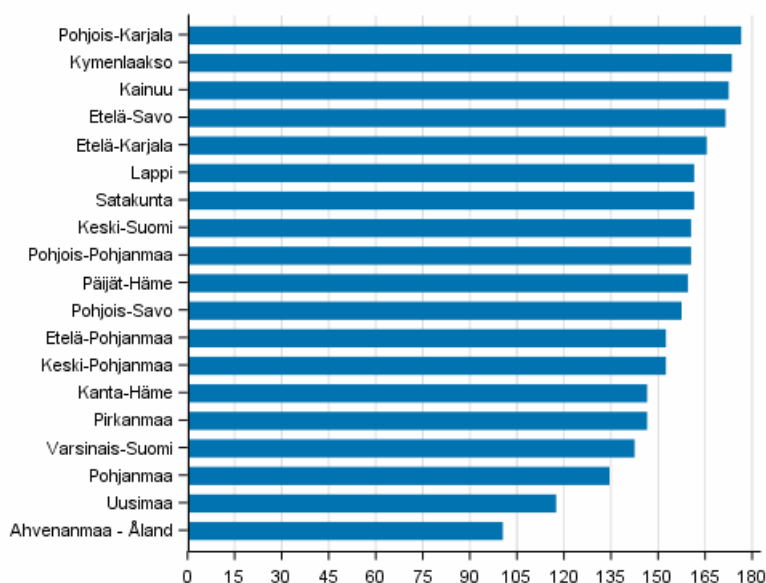

Taloudellisen huoltosuhteen heikentymiseen vaikuttaa työttömien osuuden lisäksi väestön ikääntyminen ja tätä kautta eläkeläisten määrä. Vuonna 2016 Suomessa oli 1 390 000 eläkeläistä. Vuonna 2015 eläkeläisiä oli 1 368 000. Eläkeläisten määrä kasvoi vuodessa 22 000 henkilöllä.

1.2 Matalimmat taloudelliset huoltosuhteet olivat maakunnissa Ahvenanmaa, Uusimaa ja Pohjanmaa

Ahvenanmaalla taloudellinen huoltosuhte oli matalin maakuntien välisessä vertailussa vuonna 2016. Maakunnassa oli sataa työssäkäyvää kohti 100 työtöntä ja työelämän ulkopuolella olevaa henkilöä. Ahvenanmaalla työllisenä oli 14 600 ja työttömänä 550 henkilöä. Maakuntatasolla taloudellinen huoltosuhte oli matala myös Uudenmaan maakunnassa, jossa taloudellinen huoltosuhte oli 117 sekä Pohjanmaalla, jossa taloudellinen huoltosuhte oli 134. Korkeimmat taloudelliset huoltosuhteet vuonna 2016 olivat maakunnissa: Pohjois-Karjala (176), Kymenlaakso (173) ja Kainuu (172). Pohjois-Karjalassa työllisiä oli 59 500 ja työttömänä oli 13 200 henkilöä. Työttömien osuus työvoimasta oli vuonna 2016 korkein Pohjois-Karjalassa (18,3 %) ja matalin Ahvenanmaalla (3,7 %).

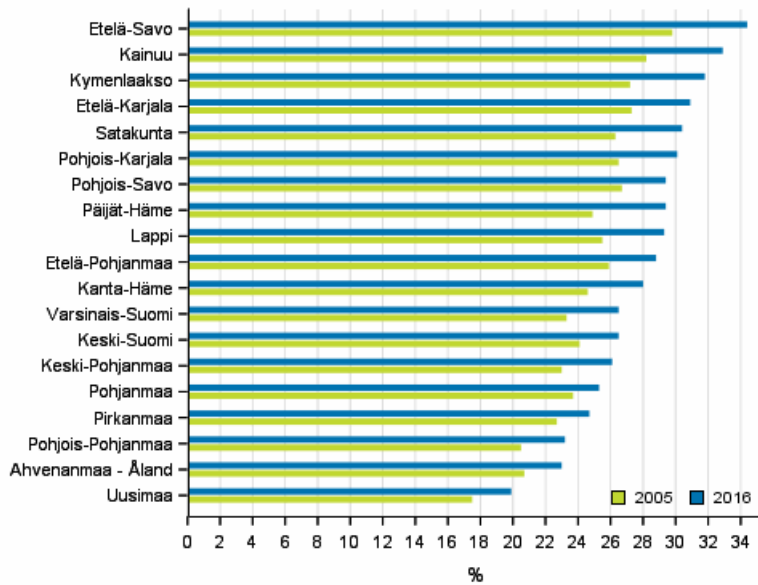
Taloudellinen huoltosuhte maakunnittain 2016

1.3 Eläkeläisten osuus suurin maakunnassa Etelä-Savo

Eläkeläisten määrän kasvu näkyy kaikissa maakunnissa. Eläkeläisten osuudessa on suurta vaihtelua maakuntien välillä. Eläkeläisten osuus maakunnan väestöstä oli vuonna 2016 korkein Etelä-Savossa (34,3 %) ja pienin Uudellamaalla (19,8 %). Etelä-Savossa oli vuonna 2016 eläkeläisiä 51 000, Uudellamaalla eläkeläisiä oli 324 000.

Eläkeläisten osuus maakunnittain vuonna 2005 ja 2016, %

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. 18–24-vuotias väestö pääasiallisen toiminnan mukaan maakunnittain 2016

Maakunta	Työlliset	Työttömät	Opiskelijat	Eläkeläiset	Varusmiehet, siviilipalvelusmiehet	Muut työvoiman ulkopuolella olevat	Väestö	Työllisten osuus väestöstä, %	Työttömien osuus työvoimasta, %
Ahvenanmaa - Åland	1 362	70	386	37	1	185	2 041	66,7	4,9
Etelä-Karjala	4 083	1 466	3 655	140	181	695	10 220	40,0	26,4
Etelä-Pohjanmaa	7 015	1 716	4 472	213	255	992	14 663	47,8	19,7
Etelä-Savo	4 525	1 445	3 708	155	173	630	10 636	42,5	24,2
Kainuu	2 312	730	1 795	108	84	405	5 434	42,5	24,0
Kanta-Häme	5 853	1 580	3 673	170	263	934	12 473	46,9	21,3
Keski-Pohjanmaa	2 667	657	1 751	103	81	337	5 596	47,7	19,8
Keski-Suomi	10 540	3 338	9 368	326	367	1 356	25 295	41,7	24,1
Kymenlaakso	5 043	2 016	3 802	236	305	1 058	12 460	40,5	28,6
Lappi	6 406	1 616	4 922	236	177	847	14 204	45,1	20,1
Pirkanmaa	19 688	5 481	15 163	527	695	2 797	44 351	44,4	21,8
Pohjanmaa	8 432	1 130	5 222	165	193	933	16 075	52,5	11,8
Pohjois-Karjala	5 465	1 871	5 361	181	185	831	13 894	39,3	25,5
Pohjois-Pohjanmaa	15 748	5 012	12 780	619	547	2 202	36 908	42,7	24,1
Pohjois-Savo	9 086	2 351	7 232	275	271	1 404	20 619	44,1	20,6
Päijät-Häme	6 876	1 905	4 867	237	353	1 056	15 294	45,0	21,7
Satakunta	7 595	2 023	5 080	275	284	1 198	16 455	46,2	21,0
Uusimaa	73 924	9 656	40 844	1 371	2 065	10 461	138 321	53,4	11,6
Varsinais-Suomi	20 317	4 113	12 998	512	547	2 551	41 038	49,5	16,8
Koko maa	216 937	48 176	147 079	5 886	7 027	30 872	455 977	47,6	18,2

Liitetaulukko 2. Ei työssä tai koulutuksessa olevien osuus (18–24-vuotiaat) vastaavan ikäisestä väestöstä maakunnittain 2011–2016, %¹⁾

Maakunta	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Ahvenanmaa - Åland	14,3	15,5	15,2	15,5	16,6	14,0
Etelä-Karjala	22,5	23,2	21,7	19,0	17,4	16,7
Etelä-Pohjanmaa	19,9	20,4	19,4	17,2	14,8	13,3
Etelä-Savo	21,0	22,3	20,5	19,1	16,6	15,6
Kainuu	22,9	24,1	25,1	23,3	18,2	17,4
Kanta-Häme	21,5	21,3	20,0	18,8	15,3	14,9
Keski-Pohjanmaa	19,6	19,6	18,8	16,4	13,9	13,7
Keski-Suomi	19,8	20,9	21,0	19,9	17,3	16,4
Kymenlaakso	26,6	27,7	26,6	24,1	20,5	20,6
Lappi	19,0	21,1	20,5	21,1	17,6	17,4
Pirkanmaa	19,9	20,6	19,9	18,6	15,6	14,8
Pohjanmaa	13,9	14,3	13,5	12,5	10,3	9,7
Pohjois-Karjala	20,7	21,2	20,2	19,2	16,6	15,7
Pohjois-Pohjanmaa	21,2	21,8	21,4	19,8	17,0	16,3
Pohjois-Savo	19,5	20,8	19,9	17,3	15,4	14,8
Päijät-Häme	20,9	21,9	22,3	19,7	17,1	16,0
Satakunta	21,2	21,9	20,3	18,4	16,2	15,0
Uusimaa	15,5	16,4	16,1	14,7	12,4	12,1
Varsinais-Suomi	17,5	18,1	18,0	17,0	14,5	13,4
Koko maa	18,6	19,5	18,9	17,5	14,9	14,2

1) Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevilla viitataan henkilöihin, jotka olivat pääasialliselta toiminnan ryhmissä: työttömät, eläkeläiset ja muut työvoiman ulkopuolella olevat

Laatuseloste: työssäkäyntitilasto

Relevanssi

Työssäkäyntitilastossa tuotetaan keskeiset työssäkäyntiä koskevat tiedot vuosittain. Ennen vastaavia tietoja voitiin tuottaa ainoastaan väestölaskentavuosina. Työssäkäyntitilaston perusjoukko ja määrittelyt ovat pysyneet suunnilleen samoina vuodesta 1987 lähtien.

Tuotettavia tietoja ovat muun muassa väestön pääasiallinen toiminta, toimialajakauma, ammatti, ammattiasema, työpaikkojen lukumäärä, työpaikan sijainti sekä väestön ja työvoiman koulutus- ja tulotiedot. Tietoja voidaan tuottaa kaikilla hallinnollisilla aluejaoilla ja koordinaattipohjaisilla aluejaoilla (esimerkiksi postinumeroalueet, karttaruudut ja kuntien osa-alueet).

Tilaston viiteajankohta on vuoden viimeinen viikko, mutta tilasto sisältää myös kertymätietoja tilastovuoden ajalta (esimerkiksi tulotiedot sekä työ- ja työttömyyskuukaudet). Tietoja ammatista ja sosioekonomisesta asemasta työlliseen työvoimaan kuuluville on saatavilla väestölaskentavuosilta vuodesta 1970 viisivuotisivälein, vuodelta 1993 sekä vuodesta 2004 lähtien vuosittain.

Vuodesta 1993 lähtien työssäkäynnistä on tuotettu myös ennakkotietoja. Ennakkotietoja käytettäessä on kuitenkin otettava huomioon, että aineistojen keskeneräisyydestä johtuen ennakkotietojen mukaiset työllisten määrät poikkeivat vuoteen 2005 saakka lopullisista luvuista ± 1 prosenttia koko maan tasolla. Tällä hetkellä vaihtelu on 0,2–0,3 prosenttia. Kunnittain vaihtelu voi olla suurempaakin.

Menetelmäkuvaus

Työssäkäyntitilasto on kokonaisaineisto. Kunkin vuoden tilasto kattaa kaikki kyseisen vuoden viimeisenä päivänä Suomessa vakinaisesti asuvat henkilöt. Tilaston lähdeaineistoina käytetään lähinnä hallinnollisia rekistereitä ja muita rekisteripohjaisia tietoaineistoja. Tilaston laatu onkin siten suoraan riippuvainen lähdeaineistojen laadusta. Suoraa tiedonkeruuta tapahtuu vain toimipaikkatietojen määrittämisessä monitoimipaikkaisten yritysten palveluksessa oleville sekä ammatin määrittämisessä järjestäytymättömille yrityksille.

Yhteensä työssäkäyntitilaston tuotannossa käytetään yli 30 eri rekisterin tai tietoaineiston tietoja. Keskeisimpiä näistä ovat:

- väestötietojärjestelmä (Väestörekisterikeskus)
- verotuksen eri aineistot
- yksityisen sektorin erilaiset työ- ja palvelussuhderekisterit
- valtion ja kuntien palvelussuhderekisterit
- työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) työnhakijarekisteri
- Kelan ja Eläketurvakeskuksen eläkerekisterit
- eri opiskelijarekisterit
- pääesikunnan varusmiesrekisteri
- Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri ja julkisyhteisöjen rekisteri
- Tilastokeskuksen tutkintorekisteri

Rekistereiden lisäksi tehdään joitakin lomakekyselyitä:

- tiedustelu monitoimipaikkaisissa yrityksissä työskentelevien toimipaikoista

- ammattitiedonkeruu vähintään neljä henkeä työllistävälle järjestäytymättömille yrityksille

Keskeistä järjestelmässä on se, että rekistereiden tunnusjärjestelmät ovat niin hyvät, että eri tietojen yhdisteleminen on mahdollista. Rekisterit voivat sisältää päällekkäistä tietoa, osin myös ristiriitaista tietoa. Olennaista on, että rekisterit täydentävät toisiaan ja päällekkäisyys toisaalta varmistaa sen, että järjestelmä ei ole niin haavoittuva; jos esim. työeläkejärjestelmästä ei saada tietoa työsuhteesta, voidaan tieto henkilön työllisyydestä päätellä verotuksen tietojen kautta.

Useat tiedot työssäkäyntitilastoon voidaan saada suoraan jostakin rekisteristä niitä juurikaan muuttamatta tai muokkaamatta. Tällaisia tietoja ovat esim. henkilön demografiset tiedot tai tulo- ja varallisuustiedot. Monia tietoja tuotetaan myös ns. rekisteriestimointimenetelmällä, jossa käyttämällä hyväksi samanaikaisesti useita rekisteriaineistoja määritellään jokaiselle henkilölle kunkin muuttujan arvo. Esimerkkinä tällaisesta muuttujasta on henkilön pääasiallinen toiminta. Sen päättelyssä tarvitaan tietoja henkilön iästä, työsuhteista, työttömyydestä, opiskelusta, eläkkeen saamisesta jne. Päättelysäännöt on muodostettu siten, että ne tuottavat mahdollisimman lähelle lomakepohjaisesti kerättyjen tietojen mukaiset tiedot. Päättelysääntöjen muodostamisessa on käytetty apuna aikaisempien väestölaskentojen tietoja ja rekisteritietoja samalta ajankohdalta. Päättelysääntöihin sisältyy myös eri aineistojen priorisointi siinä tapauksessa, kun tiedot ovat ristiriitaisia.

Oikeellisuus ja tarkkuus

Suomessa rekisteripohjaisten tietojen luotettavuutta tutkittiin jo ennen päätöstä rekisteripohjaiseen väestölaskentajärjestelmään siirtymisestä. Vuosien 1980 ja 1985 laskennoissa väestön taloudellista toimintaa ja työssäkäyntiä kuvaavat tiedot kerättiin vielä lomakkeilla, mutta samanaikaisesti oli saatavilla myös rekisteripohjaisia tietoja. Vuoden 1980 väestölaskennassa tehtiin vertailututkimus 20 kunnan osalta ja vuoden 1985 väestölaskennan yhteydessä kaikkien kuntien osalta. Tutkimuksessa verrattiin rekisteripohjaisesti määriteltyä tietoa väestön pääasiallisesta toiminnasta ja ammattiasemasta lomakkeella kerättyyn tietoon. Erot rekisteripohjaisesti ja lomakepohjaisesti tuotettujen tietojen osalta todettiin niin pieniksi, että päätös rekisteripohjaiseen tilastotuotantoon siirtymisestä voitiin tehdä.

Ensimmäisen kokonaan rekisteripohjaisen väestölaskennan yhteydessä vuonna 1990 tehtiin laaja luotettavuustutkimus. Rekisteritilastoja verrattiin otospohjaisen lomaketiedustelun antamiin tietoihin. Otos käsitti noin kaksi prosenttia rakennuksista, asunnoista ja henkilöistä. Luotettavuustutkimus osoitti, kuinka suurella osalla lomaketieto ja rekisteritieto poikkesivat toisistaan, mutta ei lopulta sitä, kumpi tieto oli oikea. Esimerkiksi useampaa työtä tekevä ilmoitti lomaketiedustelussa pääasialliseksi työksensä eri toimen kuin mihin rekisteripäättelyssä päädyttiin. Työssäkäyvä opiskelija tuli määritellyksi rekisteritiedoilla väistämättä työlliseksi, vaikka hän itse olisikin jättänyt työnsä kertomatta. Tutkimukset ovat osoittaneet, ettei rekisteripohjaisten ja lomakepohjaisten tietojen ero ole suurempi kuin kahden lomakepohjaisen tiedon välinen ero. Vertailututkimuksia on julkaistu Tilastokeskuksen sarjoissa.

Tärkeimmäksi rekisteripohjaisen työssäkäyntitilaston laadunvalvontamenetelmäksi on kehittynyt työvoimatutkimuksen käyttö vertailuaineistona. Myös vuosien 1995 ja 2000 väestölaskennan luotettavuustutkimukset perustuivat työvoimatutkimuksen käyttöön vertailutietona.

Työvoimatutkimuksen käyttö vertailuaineistona toimii kahdella tasolla. Toisaalta seurataan näiden kahden menetelmän tuottamien tulosten tasoa ja toisaalta sitä, miten hyvin menetelmät tuottavat yksikkötasolla samalla tavoin luokiteltua tietoa. Yksikkötason vertailu tehdään ristiintaulukoimalla työvoimatutkimuksen otosaineiston henkilöiden saman ajankohdan rekisteripohjaiset ja haastatteluun perustuvat tiedot pääasiallisesta toiminnasta ja toimialasta keskenään. Vertailuja on tehty vuodesta 1987 lähtien.

Usein poikkeamat ovat selitettävissä rekisterijärjestelmän ja haastattelumenetelmän eroilla, eikä aina voida yksikäsitteisesti sanoa, kumpi menetelmä tuottaa oikean tuloksen eli välttämättä haastattelemallakaan saatu tieto ei ole absoluuttisen oikea. Usein todellisuudessa on niin, että henkilö itse tai haastattelija joutuu tekemään päätöksen ristiriitaisen informaation pohjalta, kun taas rekisterimenetelmässä on laadittu yksikäsitteinen sääntö. Rekisterimenetelmän etuna on tällöin sen loogisuus: kone tekee ratkaisun aina samalla tavalla, mutta saman informaation omaavat henkilöt voivat päätyä eri lopputulokseen.

Ajantasaisuus

Työssäkäyntitilasto tehdään vuosittain. Työssäkäyntitilaston henkilöperusjoukko kuvaa vuoden viimeisen päivän tilannetta. Tiedot henkilön toiminnasta ja työpaikasta ovat vuoden viimeiseltä viikolta. Tilastossa on myös kertymätietoja koko vuodelta (esimerkiksi tulotiedot sekä työ- ja työttömyyskuukaudet).

Ennakkotiedot valmistuvat noin 12 kuukautta viiteajankohdan jälkeen. Lopullisista tiedoista pääasiallinen toiminta ja ammattiasema valmistuvat noin 14 kuukautta, työpaikkatiedot 21 kuukautta ja ammatti ja sosioekonominen asema noin 22 kuukautta viiteajankohdan jälkeen.

Saatavuus

Työssäkäyntitilaston kunnittaiset tiedot työllisistä, työpaikoista ja pääasiallisesta toiminnasta ovat saatavilla Tilastokeskuksen internetsivuilla maksuttomasta StatFin-tilastopalvelusta. Maksullisessa Väestötilastopalvelussa on eritellympää tietoa, myös kuntien osa-alueittain. Aineistoista tehdään erityisselvityksiä asiakkaan pyynnöstä.

Vuosina 1987–2001 työssäkäyntitilaston tietoja on julkaistu erillisissä työssäkäyntitilaston julkaisuissa. Viimeinen paperimuotoinen julkaisu, Työssäkäyntitilasto 2000–2001, sisältää työssäkäyntitilaston vuoden 2000 lopullisia tietoja ja vuoden 2001 ennakkotietoja.

Vertailukelpoisuus

Työssäkäyntitilaston laatiminen on aloitettu vuodesta 1987. Työssäkäyntitilaston perusjoukko ja määrittelyt ovat pysyneet suunnilleen samana vuodesta 1987 lähtien. Tilastossa käytetyt luokitukset ovat muuttuneet vuosien mittaan. Esimerkiksi toimialaluokitus on muuttunut vuosina 1993, 2001 ja 2007 ja ammattiluokitus vuosina 1995 ja 2010. Luokitusmuutokset vaikuttavat aikaisempien vuosien vertailtavuuteen, sillä täydellisiä avaimia ei kaikkien luokitusten välille voi rakentaa. Tilastossa käytettävät luokitukset ja luokitusten väliset avaimet löytyvät Tilastokeskuksen internetsivuilla <http://www.tilastokeskus.fi/luokitukset>.

Myös muutokset lainsäädännössä vaikuttavat tilastojen vertailtavuuteen. Vuoden 1998 alusta tuli voimaan niin sanottu pätkätyölaki, jolloin myös lyhyet työsuhteet tulivat eläkevakuutuksen piiriin. Tämä lisäsi työllisten määrää jonkin verran.

Vuodesta 2005 työeläkevakuutuksen piiriin kuuluvat 18–67-vuotiaat. Työeläkevakuutuksen vakuuttamisvelvollisuus alkaa 18 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta ja jatkuu sen kuukauden loppuun, jonka aikana työntekijä täyttää 68 vuotta. Ennen vuotta 2005 työeläkevakuutuksen piiriin henkilöt kuuluivat jo 14 vuoden iästä lähtien. Tämä näkyy työssäkäyntitilastossa vuodesta 2005 alkaen nuorten työllisyyden vähenemisenä ja opiskelijoiden määrän kasvuna. Alaikäisten työssäkäyntiä ei pystytä rekisteritietojen perusteella luotettavasti tilastoimaan.

Apurahansaajat on vuoden 2009 alusta lähtien vakuutettu maatalousyrittäjän eläkelain (MYEL) mukaisen lakisääteisen työeläketurvan piiriin, minkä seurauksena heidät määritellään yrittäjiksi.

Vuoden 2010 tilastosta lähtien yrittäjien määrittelyssä otetaan huomioon yrittäjätulojen lisäksi myös henkilöverotuksessa palkkatuloihin kuuluva niin sanottu yrittäjäpalkka (YEL-/MYEL-vakuutetun yrittäjän palkka), jota yrittäjänä toimiva voi saada esimerkiksi avoimen yhtiön yhtiömiehenä, kommandiittiyhtiön vastuunalaisena yhtiömiehenä ja osakeyhtiön johtavassa asemassa toimivana osakkaana. Jos henkilö toimii vuoden viimeisellä viikolla sekä yrittäjänä että palkansaajana, henkilö määritellään yrittäjäksi, jos hänen yhteenlasketut yrittäjätulonsa ja -palkkansa ovat suuremmat kuin muut palkkatulot, ja päinvastoin. Yrittäjäpalkan huomioiminen yrittäjien määrittelyssä lisäsi yrittäjien määrää noin 3 300 henkilöllä vuoden 2010 tilastossa.

Vuosina 2010–2011 yrittäjien määrä nousi koko maassa 9 600:lla. Nousuun vaikutti se, että yrittäjän ja maatalousyrittäjän eläkelain yrittäjämäärittelmä laajeni vuoden 2011 alusta. Yrittäjäksi määritellään osakeyhtiössä tai muussa yhteisössä johtavassa asemassa työskentelevä henkilö, joka omistaa yksin yli 30 prosenttia yrityksen osakkeista tai jolla on yksin yli 30 prosenttia osakkeiden tuottamasta äänimäärästä tai jolla on muussa yhteisössä vastaava määräämisvalta. Aiemmin raja oli 50 prosenttia.

Varusmiespalvelusajan ja siviilipalveluksen kestoa lyhennettiin 15 vuorokaudella 1.2.2013 (lait asevelvollisuuslain ja siviilipalveluslain muuttamisesta). Lakiuudistuksen myötä iso osa asevelvollisista kotiutuu palveluksesta ennen joulua, eikä siten ole työssäkäyntitilaston viiteajankohtana (vuoden viimeisellä viikolla) enää varusmies- tai siviilipalveluksessa. Uudistuksen seurauksena asevelvollisten määrä väheni vuosina 2012–2013 lähes 9 400:lla.

Työttömyyseläkkeellä olevien määrä on vähentynyt voimakkaasti 2000-luvun lopusta lähtien. Työttömyyseläkkeitä ei ole myönnetty vuoden 2011 jälkeen.

Vuoden 2013 tilastosta alkaen toimialaluokkaan 97000 Kotitalouksien toiminta kotitaloustyöntekijöiden työnantajina tilastoitiin työllisiä aiempaa kattavammin. Tilastovuonna 2013 toimiala 97000 kasvoi lähes 7 600 työllisellä. Jos henkilöt olivat edellisvuonna työllisiä, yleisin aiempi toimiala oli tuntematon.

Vuoden 2015 tilastosta alkaen maatalouden toimialatiedot ovat tarkentuneet. Muutokset tilastovuosien 2014–2015 välillä näkyvät toimialan 01 (Kasvinviljely ja kotieläintalous, riistatalous ja niihin liittyvät palvelut) tarkemmilla luokitustasoilla siirtyminä maatalouden tuotantosuuntaa tarkemmin kuvaaviin luokkiin.

Palkansaaajien päättelyssä käytettäviä palkka- ja yrittäjätulojen käsitteitä laajennettiin vuonna 2014. Käytettävät määritelmät vastaavat nyt tulonjaon kokonaistilaston vastaavia tulokäsitteitä.

Ennen vuotta 1987 väestön taloudellista toimintaa kuvaavia kuntatasoisia tietoja on tuotettu lomakepohjaisissa väestölaskennoissa (vuosilta 1950, 1960, 1970, 1975, 1980 ja 1985). Erot rekisteri- ja lomakepohjaisesti tuotettujen tietojen välillä ovat osoittautuneet sen verran pieniksi, että vertailtavuutta ajassa voidaan pitää suhteellisen hyvänä muiden kuin edellä mainittujen luokitusmuutosten vuoksi.

Tilastossa käytetyt luokitukset löytyvät Tilastokeskuksen luokitus- ja metatietopalvelujen kotisivuilta sekä painetuista luokituskäsikirjoista.

Yhtenäisyys

Tietoja väestön taloudellisesta toiminnasta saadaan myös Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksesta, joka on kuukausittain tehtävä otostutkimus. Tiedot poikkeavat keruutavasta ja työllisten päättelystä johtuen jonkin verran työssäkäyntitilaston tiedoista. Muun muassa työllisten määrä on työvoimatutkimuksessa joitakin prosentteja suurempi.

Ammattitietoja koskevia tilastoja julkaistaan Tilastokeskuksessa työssäkäyntitilaston lisäksi myös palkkatilastoissa ja työvoimatutkimuksessa. Palkkatilaston ammattitiedot ovat työssäkäyntitilaston ammattitiedon tärkein tiedonlähde, joten tiedot ovat melko lähellä toisiaan. Palkkatilaston tiedoista puuttuvat kuitenkin yrittäjät, yritysten ylin johto, alle viisi henkeä työllistävät yritykset sekä yritykset, joiden päätoimialana on maa-, metsä- tai kalatalous. Työssäkäyntitilaston ja työvoimatutkimuksen ammattitiedot tulevat eri lähteistä ja koskevat eri ajanjaksoja – työvoimatutkimus tehdään kuukausittain, kun työssäkäyntitilaston viiteajanjakso on vuoden viimeinen viikko. Myös tilastojen käyttämät käsitteet poikkeavat hieman toisistaan. Esimerkiksi työssäkäyntitilastossa yrittäjistä luokitellaan johtajiksi ainoastaan ne, joiden yrityksen koko on yritysrekisterin mukaan vähintään 5 henkilötyövuotta, muuten yrittäjien ammatit määritellään yrityksen toimialan mukaan muihin ammattien pääryhmiin.

Työ- ja elinkeinoministeriö julkaisee tilastoa työttömien työnhakijoiden määrästä. TEM:n työnhakijarekisterin tiedot kertovat työttömien työnhakijoiden määrän kuukauden viimeisenä arkipäivänä. Työssäkäyntitilaston tieto työttömyydestä perustuu TEM:n työnhakijarekisterin tietoihin. Siten työssäkäyntitilaston ja TEM:n luvut työttömyydestä ovat suhteellisen lähellä toisiaan.

Lisätietoja

Netta Hiitola 029 551 3552
Vastaava tilastojohtaja:
Jari Tarkoma

info@stat.fi
www.tilastokeskus.fi
Lähde: Työssäkäyntitilasto, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-5528 (pdf)